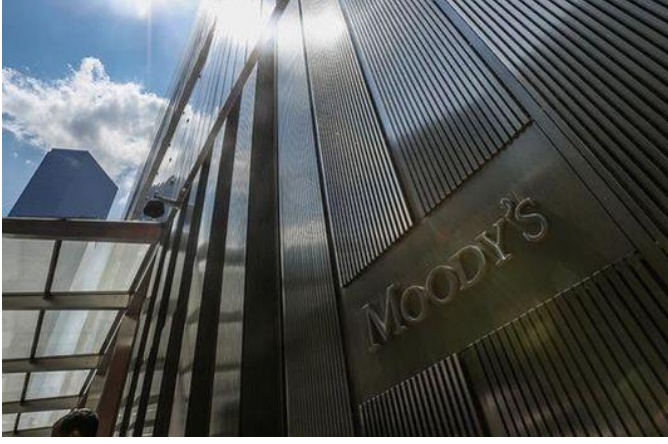
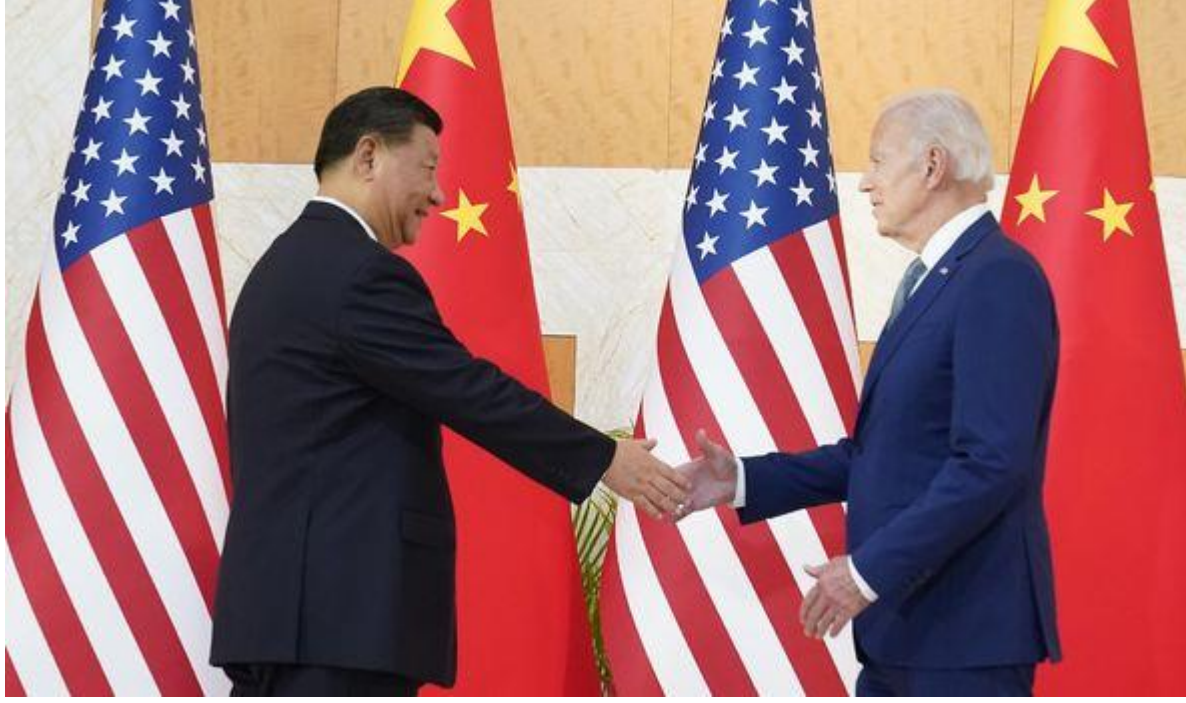

KÜRESEL GELİŞMELER BÜLTENİ

Moody's Türkiye Büyüme Tahminini Yükseltti

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, "Küresel Makro Görünüm" Kasım 2022 raporunu yayımladı. Raporda, Türkiye ekonomisinin daha önce ağustos ayında yayımlanan raporda bu yıla ilişkin yüzde 4,5 olarak belirtilen büyüme öngörüsünün yüzde 5,3'e yükseltildiği bildirildi. Türkiye ekonomisinin gelecek yıla ilişkin büyüme tahmininde ise değişikliğe gidilmeyerek yüzde 2 olarak teyit edildiği belirtilen raporda, 2024 yılında ise Türkiye ekonomisinin yüzde 3 büyüme kaydetmesinin beklendiği kaydedildi. Kredi derecelendirme kuruluşunun raporunda, G20 ekonomilerinin bu yıla ilişkin büyüme tahmininin yüzde 2,5'ten yüzde 2,1'e, gelecek yıla ilişkin büyüme tahmininin ise yüzde 2,1'den yüzde 1,3'e çekildiği belirtildi.

Çin ve ABD Liderlerinin İlk Yüz Yüze Görüşmesi Gerçekleşti

ABD Başkanı Joe Biden ve Çin Devlet Başkanı Şi Cinping, G20 Zirvesi için geldikleri Endonezya'nın Bali Adası'nda yüz yüze görüşme gerçekleştirdi. Yaklaşık 3 saat süren görüşme sonrası Beyaz Saray, Biden ve Şi'nin görüşmesinin "samimi" geçtiğini ve ABD Dışişleri Bakanı Blinken'in Pekin'i ziyaret edeceğini duyurdu. ABD ile Çin arasında küresel rekabetin arttığı döneme denk gelen görüşme, Biden'ın Ocak 2021'de göreve başlamasından bu yana iki liderin ilk yüz yüze buluşması oldu.

Biden, Amerika Birleşik Devletleri'nin, ülke içindeki güç kaynaklarına yatırım yapmak ve dünya çapındaki müttefikler ve ortaklarla iş birliği yapmak da dahil olmak üzere, Çin ile güçlü bir şekilde rekabet etmeye devam edeceğini açıkladı. Bu rekabetin çatışmaya dönüşmemesi gerektiğini yineledi ve ABD ve Çin'in rekabeti sorumlu bir şekilde yönetmesi ve açık iletişim hatlarını sürdürmesi gerektiğinin altını çizdi.

Biden'dan 2024 Seçimleri İçin Adaylık Açıklaması

Biden, 8 Kasım'da düzenlenen ve sonuçların henüz netleşmediği ara seçimlere ilişkin Beyaz Saray'da basın toplantısı düzenledi ve hazır bulunan gazetecilerin sorularını yanıtladı.

Seçimleri "Amerikan demokrasisi için iyi bir gün" olarak nitelendiren Biden, birçok kişinin beklediği şekilde "kırmızı dalganın" gelmediğini ve Cumhuriyetçilerin beklentilerin gerisinde kaldığını belirtti. Biden, Cumhuriyetçilerin Temsilciler Meclisinde çoğunluğu sağlamak konusunda avantajlı olduğunu kabul ederek, Temsilciler Meclisindeki Cumhuriyetçilerin lideri Kevin McCarthy ile bir telefon görüşmesi yapacağını kaydetti.

Rusya 191 Şirketin Hisse İşlemini Yasakladı

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in imzaladığı kararnameye göre, Rusya'daki toplam 191 şirketin hisse işlemleri yasaklanırken, söz konusu işlemler yalnızca özel izin alınması halinde gerçekleştirilebilecek. Kısıtlamaların uygulanacağı şirketler arasında Unipro, Fortum, Baker Hughes ve Schneider Electric de alıyor. Dost olmayan ülkelerin yatırımcılarının Rusya'da stratejik şirket hisselerinde işlem yapması 5 Ağustos'ta yasaklanmıştı.

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in imzaladığı kararnameye göre, Rusya'daki toplam 191 şirketin hisse işlemleri yasaklanırken, söz konusu işlemler yalnızca özel izin alınması halinde gerçekleştirilebilecek. Kısıtlamaların uygulanacağı şirketler arasında Unipro, Fortum, Baker Hughes ve Schneider Electric de alıyor. Dost olmayan ülkelerin yatırımcılarının Rusya'da stratejik şirket hisselerinde işlem yapması 5 Ağustos'ta yasaklanmıştı.

Meta'da Ses Getiren İşten Çıkarma Dalgasının Detayları Belli Oldu

Meta Platforms işgücünün yaklaşık yüzde 13'ünün işten çıkarılacağını teyit etti. Böylece şirket 11 bin çalışanıyla yollarını ayıracak. Meta CEO'su Mark Zuckerberg ayrıca, yeni işe alımları 2023'ün birinci çeyreğine kadar durduracaklarını da açıkladı. Açıklamada, gelecek aylarda daha fazla maliyet azaltıcı tedbirlerin açıklanabileceği belirtildi. Verdiği karar nedeniyle çalışanlarından özür dileyen Zuckerberg, işten çıkarma kararına neden olarak şirket gelirlerindeki düşüşü gösterdi.

Zuckerberg, şirket çalışanlarına yazdığı mektupta şu ifadeleri kullandı: "Bugün Meta'nın tarihinde yaptığımız en zor değişikliklerden bazılarını paylaşıyorum. Ekip sayımızın yaklaşık yüzde 13 oranında küçültmesine ve 11 binden fazla yetenekli çalışmamızın gitmesine karar verdim. Ayrıca isteğe bağlı harcamaları azaltarak ve işe alımların dondurulmasını ilk çeyreğe kadar uzatarak daha yalın ve daha verimli bir şirket olmak için bir dizi ek adım atıyoruz."

Bu kararların ve buraya nasıl geldiğimizin hesabını vermek istiyorum. Bunun herkes için zor olduğunu biliyorum ve özellikle bu durumdan etkilenenler adına üzgünüm."

Porsche, Formula E İçin Yeni Elektrikli Aracı Gen3'ü Üretti

Otomobil üreticilerinin, yeşil bir gelecek oluşturmak için elektrikli otomobillere yöneldiği süreçten motor sporları da etkileniyor. Otomotiv endüstrisi, şimdiye kadar yapılmış en hızlı, en hafif, en güçlü elektrikli yarış arabalarını Formula E'ye hazırlıyor.

Alman spor otomobil üreticisi Porsche, Formula E'de yarışacak yeni nesil (Gen3) aracını sergileyen ilk takım oldu. Dünyanın ilk elektrikli yarış serisi Formula E için yeni bir çağın habercisi olan araçlar, 2023 sezonunda pistlerde olacak.

Barclays ve Citi de İşten Çıkarma Dalgasına Katıldı

New York merkezli Citigroup'ta onlarca kişi işten çıkarıldı.

Merkezi Londra'da bulunan Barclays'te ise yaklaşık 200 kişinin işine son verilmesi bekleniyor. ABD'li bankaların yatırım bankacılığı birimleri piyasalardaki çalkantıdan zarar gördü. Üçüncü çeyrekte Citigroup'un yatırım bankacılığı gelirleri yüzde 64, Barclays'in ise yüzde 45 oranında düşmüştü.

Konuya yakın kaynaklar bu ay başında Morgan Stanley'nin de Asya-Pasifik bölgesinde yatırım bankacılığı biriminden 50 kişinin işine son vermeyi planladığını duyurmuştu ve Goldman Sachs Temmuz ayında işe alımları yavaşlatmayı planladığını açıklamıştı. HSBC Holdings'in de gelecek sene Fransa'da 230 kişinin işine son vermesi bekleniyor.

Çin Varlıklarından Çıkış Hızlandı

Çin'de sert Kovid-19 önlemleri ekonomik büyümede büyük hasar bırakırken yatırımcıların Çin varlıklarından çıkışı da hızlanıyor. Institute of International Finance verilerine göre yabancı yatırımcılar ekim ayında Çin varlıklarından 8,8 milyar dolarlık çıkış yaptılar. Eylül ayında bu çıkış 2,1 milyar dolar boyutundaydı. Ekim ayında Çin hisselerinde 7,6 milyar dolar, tahvillerinde ise 1,2 milyar dolarlık çıkış yaşandı. Virüs tedbirleri endişeleri halen Çin piyasasını etkilerken, Çin otoriteleri önce Zhengzhou bölgesinde yer alan en büyük iPhone üretim tesisi etrafındaki karantinanın planlandığı gibi kaldırıldığını belirtti.

Ancak daha sonra tesisin halen kısıtlamaların sürdüğü “yüksek riskli bölgede” olduğu ifade edildi. Makro verilerde de Kovid-19 önlemlerinin etkisi gözleniyor. Çin'de üretici fiyatları Ekim ayında yüzde 1,3 gerileyerek pandemi önlemlerinin ekonomik aktiviteyi durma noktasına sürüklediğini teyit etti.

Almanya-Çin Çip Savaşında Yeni Perde

Alman çip üreticisi Elmos Semiconductor, silikon devre levhası fabrikasının, Çinli Sai MicroElectronics'in İsveç'te bulunan alt şirketine satışını içeren anlaşmanın Almanya Ekonomi Bakanlığı tarafından engellenmesinin muhtemel olduğunu belirtti. Bakanlık, daha önce anlaşmayı onaylayacağı yönünde sinyaller vermişti.

Elmos'tan yapılan açıklamaya göre bakanlık, anlaşmanın taraflarına, Dortmund'daki fabrikanın, otomotiv endüstrisi için yarı iletken çip üreten Silex Microsystems'a olan satışının gerçekleşecek kabine toplantısında yüksek ihtimalle engelleneceğini bildirdi. Tarafların kabine tarafından yapılan değerlendirmeyi inceleyeceği ve bundan sonraki hamlelerine karar vereceği açıklandı.

Anlaşmanın yaklaşık 85 milyon euro değerinde olduğu belirtiliyor.

Çin'de Üretici Fiyatları Aralık 2020'den Bu Yana İlk Kez Düştü

Çin'de üretici fiyatları Aralık 2020'den bu yana ilk kez düşüş gösterdi. Ulusal İstatistik Bürosu verilerine göre, üretici fiyatları Ekim ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 1,3 düştü.

Eylül ayında fiyatlar yüzde 0,9 yükselmişti. Ekonomistler Ekim ayında üretici fiyatlarında yüzde 1,5 düşüş bekliyorlardı. Ekim ayında kömür madenciliği ve yıkama sektöründe fiyatlar yüzde 16,5, demir ergitme ve haddeleme sektöründe fiyatlar yüzde 21,1 geriledi. Ocak-Ekim döneminde üretici fiyatları geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 5,2 arttı.

Scholz ve Zelenskiy, Tahıl Koridoru Anlaşmasının Uzatılması Çağrısında Bulundu

açıklamada, Şansölye Scholz ve Zelenskiy'nin G20 Zirvesi öncesinde telefonda, Ukrayna'daki askeri, siyasi ve insani durum hakkında görüş alışverişinde bulunduğunu belirtti.

Almanya Başbakanı Olaf Scholz ve Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenskiy, 19 Kasım'da sona erecek Karadeniz Tahıl Girişimi anlaşmasının süresinin uzatılması çağrısında bulundu. Alman Hükümeti Sözcüsü Steffen Hebestreit, yaptığı yazılı

BioNTech, Singapur'da mRNA Tabanlı Aşı Üretim Tesisi Kuracak

Alman biyoteknoloji firması BioNTech, Asya'daki ilk üretim tesisini Singapur'da satın aldığını bildirdi. BioNTech'ten yapılan açıklamada, İsviçre merkezli Novartis'in yan kuruluşundan satın alınan tesisin potansiyel mRNA tabanlı aşıların Asya-Pasifik bölgesinde üretilmesini destekleyeceği belirtildi.

Satın almanın finansal ayrıntılarına ilişkin açıklamada bilgi verilmedi.

Alman şirketin Singapur tesisinin 2023'e kadar tam olarak faaliyete geçmesi ve 100 kişilik istihdam oluşturması bekleniyor.

Amazon 10 Bin Kişiyi İşten Çıkarmaya Hazırlanıyor

ABD merkezli e-ticaret şirketi Amazon'un büyük çaplı işten çıkarma planladığı duyuruldu. New York Times'ın (NYT) konuyla ilgili kaynaklara dayandığı haberinde, küresel ekonomide belirsizliğin artmasıyla Amazon'un küresel iş gücünün yüzde 3'üne denk gelen 10 bin kişiyi işten çıkarmaya hazırlandığı aktarıldı.

Haberde, işten çıkarmaların insan kaynakları, perakende ve yapay zeka destekli sanal asistan Alexa gibi ürünleri içeren cihazlar

departmanından olacağı ve kasım ayı ortasında başlamasının beklendiği kaydedildi.

Amazon tarafından konuya ilişkin henüz resmi bir açıklama yapılmazken, gerçekleşirse ABD'li şirketin 1994'teki kuruluşundan bu yana en büyük işten çıkarması olacak. Öte yandan, 9 Kasım'da Facebook, Instagram ve WhatsApp'ın sahibi Meta, 11 binden fazla çalışanını işten çıkaracağını duyurmuştu.

Elon Musk'ın 44 milyar dolara satın alması sonrası sosyal medya şirketi Twitter'da işten çıkarmalar başlamış ve şirket çalışanlarının yüzde 50'sinin işine son verildiği bildirilmişti.

AB'den İran'a Yeni Yaptırım

Avrupa Birliği (AB), AB ülkelerinin dışişleri bakanlarının toplantısında İran'a yönelik yaptırım listesinin genişletilmesi kararı alındı. İnsan hakları ihlalleri gerekçesiyle alınan karar kapsamında İran İçişleri Bakanı Ahmed Vahidi, Emniyeti gözetimine alan ekibin 4 üyesi, İran Devrim Muhafızları Ordusunun bazı komutanları, Kara Kuvvetleri Komutanı Kiyumars Heydari yaptırım listesine eklendi.

Ayrıca İran yayın kuruluşu Press TV, bir bilişim şirketi ve Besic milis güçleriyle bağlantılı bir vakıf da listeye dahil edildi. AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, yaptırımlarla ilgili açıklamasında, İranlı göstericilere yapılan şiddet içeren müdahaleleri şiddetle kınadıklarını bildirdi. İran halkının yanında olduklarını ifade eden Borrell, barışçıl gösteri hakkını desteklediklerini, İranlıların taleplerini ve görüşlerini özgürce ifade edebilmeleri gerektiğini vurguladı.

AB yaptırımları seyahat kısıtlamaları, varlıkların dondurulmasının yanı sıra İranlı kişi ve kuruluşlara fon yasağını kapsıyor. Ayrıca ülke içinde baskı aracı olarak kullanılacak ekipman ve izleme cihazlarının İran'a satışı da yaptırımlar dahilinde bulunuyor.

Goldman Sachs'tan ABD Enflasyonu Konusunda İyimser Tahmin

Goldman ekonomistlerine göre tedarik zincirindeki sıkıntılardaki azalma ve ücret artışlarında yavaşlamanın etkisiyle ABD'de enflasyon 2023'te önemli ölçüde gevşeyecek. Kurum ekonomistleri gelecek sene enflasyonun 'önemli ölçüde' düşeceği konusunda iyimser görüşte. Jan Hatzius öncülüğündeki Goldman Sachs analistleri şu an yüzde 5,1 olan çekirdek PCE enflasyon tahminini Aralık 2023 için yüzde 2,9'a düşürdü.

12 aylık çekirdek enflasyon Eylül ayında yüzde 4,9'dan yüzde 5,1'e yükselmişti. Açıklamada PCE enflasyonda düşüş beklentisinin nedenlerine dair "tedarik zincirindeki ve nakliyatındaki sıkıntılar 2022'de azalırken, otomotiv ve tüketim malları stokları aşırı düşük seviyelerden toparlandı." ifadesine yer verildi.

İngiltere'de Kemer Sıkma Planında Erteleme Gündemde

İngiltere Maliye Bakanı Jeremy Hunt'ın bütçe açığını kapatmak için uygulamaya almayı planladığı kemer sıkma politikalarını ekonomik aktiviteyi korumak için ertelemeyi planladığı belirtildi. Ertelemede İşçi Partisi'nin 20 puan gerisinde bulunan partisinin seçime ilişkin endişelerinin de etkili olduğu ifade ediliyor.

İngiltere Maliye Bakanı Jeremy Hunt'ın, resesyona ilerleyen ülkede Muhafazakar Parti'ye yönelik desteği artırmak ve

ekonomiyi korumak amacıyla 55 milyar sterlinlik (65 milyar dolar) kemer sıkma paketinin büyük bölümünü bir sonraki seçime kadar ertelemesi bekleniyor. Hunt'ın 17 Kasım'da yapacağı 'Sonbahar Açıklaması'nda yüzde 40'ı vergi artışlarından ve yüzde 60'ı harcama kesintilerinden gelecek önlemleri açıklaması bekleniyordu.

Kaynaklara göre tasarruf planının büyük kısmı büyümeyi korumak amacıyla beş yıllık planın son yıllarında gerçekleştirilecek.

Son gelen resmi veriler GSYİH'nın Eylül ayına kadar olan üç ay içinde 2021'in başlangıcından beri ilk kez küçüldüğünü gösterdi.